

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی لرستان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
طرح درس ترمی برای دروس

دانشکده: دانشکده پرستاری الیگودرز	گروه آموزشی: پرستاری	مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی پرستاری
نام درس: پرستاری سالمندان (آب و الکتروولایت - گوارش)	تعداد واحد: ۱/۸ واحد	نوع واحد: تئوری
پیش‌نیاز: مفاهیم پایه پرستاری و داروشناسی		
زمان برگزاری کلاس: نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۴	روز: چهارشنبه	ساعت: ۱۳-۱۵
تعداد دانشجویان:	مستول درس: آقای رضا باجلانی	مکان برگزاری: سالن کنفرانس
		مدرس: آقای رضا باجلانی

شرح دوره:

این درس شامل اختلالات آب و الکتروولایت ها و گوارش می باشد. ضمن تدریس این درس به صورت حضوری به دانشجویان کمک می شود تا با تلفیق آموخته های خود با علوم پایه بتوانند از مفاهیم پرستاری بر اساس فرایند پرستاری در مراقبت از بزرگسالان و سالمندان با اختلالات الکتروولیتی و گوارشی استفاده کنند. در این راستا الزام است تقویت مهارت های تفکر خلاق در کاربرد تشخیص های پرستاری به منظور تامین، حفظ و ارتقاء سلامت بزرگسالان و سالمندان از پیشگیری مد نظر قرار گیرد. از دانشجویان انتظار می رود که در کلاس به صورت فعال مشارکت داشته باشند و شواهد معتبر را در هر جلسه ارائه بدهند.

هدف کلی:

آشنایی و ایجاد توانایی در فراگیر به منظور ارائه مراقبت از مددجویان بزرگسال و یا سالمندان مبتلا به عدم تعادل مایعات و الکتروولیت ها بر اساس فرآیند پرستاری ..

اهداف بینابینی:

برای مبحث آب و الکتروولایت در پایان دوره انتظار می‌رود دانشجو قادر باشد:

۱. وضعیت طبیعی آب و الکتروولیت ها را توضیح دهد.
۲. بین مفاهیم اسمز، انتشار، فیلتراسیون و انتقال فعال تفاوت بگذارد.
۳. آثار افزایش سن بر تنظیم مایع و الکتروولیت را تعیین کند.
۴. نقش کلیه ها، ریه ها و غدد درون ریز را در مورد تنظیم حجم و ترکیب مایعات بدن شرح دهد
۵. هیپوولمی و هیپروولمی را تعریف کند.
۶. پاتوفیزیولوژی هیپوولمی و هیپروولمی را توضیح دهد.
۷. علت، علائم، درمان و مراقبت پرستاری در بیماران با اختلال حجم مایع را تعریف کند
۸. پاتوفیزیولوژی ایجاد هایپوناترمی و هایپوناترمی را شرح دهد.
۹. علت، علائم، درمان و مراقبت پرستاری در بیماران با اختلال تعادلی سدیم را توضیح دهد
۱۰. پاتوفیزیولوژی ایجاد هایپوکالمی و هایپرکالمی را شرح دهد.
۱۱. علت، علائم، درمان و مراقبت پرستاری در بیماران با اختلال تعادلی کلسیم را توضیح دهد
۱۲. پاتوفیزیولوژی ایجاد هایپوکالمی و هایپرکالمی را شرح دهد

۱۳. پاتوفیزیولوژی ایجاد هایپوکلسمی و هایپرکلسمی را شرح دهد.
- علت، علائم، درمان و مراقبت پرستاری در بیماران با اختلال تعادلی کلسیم را توضیح دهد
۱۴. طبقه بندی محلول های وریدی (ایزوتونیک، هایپرتونیک، هایپوتونیک) را نام ببرد.
۱۵. کاربرد محلول های وریدی را به همراه مراقبت های پرستاری مربوطه شرح دهد.
۱۶. انواع سرم ها را به همراه نام اختصاری و حجم آن ها تشخیص دهد
۱۷. میزان قطرات محلول ها را با دقت محاسبه نماید
۱۸. تعادل اسید و باز را شرح دهد.
۱۹. فراگیر قادر به تفسیر نمونه ABG بوده و اختلال مربوطه را با دقت تشخیص دهد.

برای مبحث گوارش در پایان دوره انتظار می رود دانشجو قادر باشد:

۱. ساختار و عملکرد اجزای سیستم گوارشی را بیان نماید.
۲. تکنیک های مناسب جهت انجام بررسی و شناخت فیزیکی سیستم گوارشی را مشخص نماید.
- علائم بالینی و معاینات فیزیکی در بیماران مبتلا به اختلالات سیستم گوارش را بیان کند
- تستهای تشخیصی متداول در تشخیص بیماری های گوارشی را توضیح دهد.
- مراقبتهای پرستاری لازم در تست های تشخیصی سیستم گوارشی را توضیح دهد.
۳. التهاب و عفونت غدد بزاقی و مراقبتهای پرستاری آن را توضیح دهد.
- سرطانهای ناحیه دهان را توضیح دهد.
- مراقبتهای فرایند پرستاری در بیماری های ذکر شده را شرح دهد.
۴. تعریف، علل، علائم، تشخیص، درمان و مراقبت های پرستاری انواع اختلالات شایع مری (دیسفاژی، آسالازی، رفلکس و بارت) را شرح دهد.
۵. علل، پاتوفیزیولوژی، علائم، تشخیص، درمان، مراقبت و فرایند پرستاری سرطان مری را توضیح دهد.
۶. انواع زخمهای دستگاه گوارش را نام ببرد
۷. علائم، علل، تشخیص، تدابیر طبی و تدابیر پرستاری در زخمهای گوارشی را توضیح دهد.
۸. سرطان معده، درمانها و مراقبتهای پرستاری را توضیح دهد.
- از فرآیند پرستاری به عنوان چارچوبی برای توضیح دادن نحوه مراقبت از بیماران مبتلا به زخمهای دستگاه گوارش استفاده نماید.
- برنامه مراقبتی آموزشی بر اساس فرآیند پرستاری برای مبتلایان به سرطان معده تدوین کند
۹. انواع اختلالات التهابی مزمن دستگاه گوارش شامل انتریت و کولیت را توضیح دهد.
- برنامه مراقبتی مناسب بر اساس فرایند پرستاری برای مبتلایان به التهاب دستگاه گوارش را تدوین کند.
- علل، علائم، تشخیص و تدابیر طبی و تدابیر پرستاری در بیماران مبتلا به سندروم روده تحریک پذیر را شرح دهد
۱۰. انواع اختلالات التهابی حاد دستگاه گوارش شامل آپاندیسیت، پریتونیت، دایورتیکولیت را با ذکر علل، علائم، تشخیص، درمان شرح دهد.
- برنامه مراقبتی مناسب بر اساس فرایند پرستاری برای مبتلایان به التهاب دستگاه گوارش را تدوین کند.
- علائم، علل، تشخیص و تدابیر طبی و تدابیر پرستاری در بیماران مبتلا به هرنی را شرح دهد
۱۱. علائم، علل، تشخیص و تدابیر طبی و تدابیر پرستاری در بیماران مبتلا به انسداد روده را شرح دهد
۱۲. علائم، علل، تشخیص و تدابیر طبی و تدابیر پرستاری در بیماران مبتلا به سرطان شرح دهد
۱۳. چاقی مرضی و درمانهای آن را توضیح دهد.
۱۴. علل، علائم، تشخیص، درمان، مراقبت پرستاری در اختلالات دفعی و آنورکتال (پولیپ، فیشر، هموروئید، کیست پیلوئیدال) را توضیح دهد.
۱۵. جهت مددجویان مبتلا به اختلالات فوق برنامه مراقبتی بر اساس فرایند پرستاری تدوین نماید.

۱۶. علل، علائم، تشخیص، درمان مربوط به سرطان روده بزرگ را توضیح دهد.
 فرایند پرستاری بیمار مبتلا به سرطان روده بزرگ را شرح دهد.
 برنامه مراقبتی از بیمار دارای کلستومی را تدوین نماید.
 انواع اختلالات دفعی (یبوست و بی اختیاری مدفوع) را با ذکر علل، علائم، تشخیص و تدابیر طبی مربوطه در انواع اختلالات فوق شرح دهد.
 از فرآیند پرستاری به عنوان چارچوبی برای شرح دادن نحوه مراقبت از بیمار مبتلا به اختلالات فوق استفاده نماید
۱۷. آناتومی و فیزیولوژی کبد، کیسه صفرا و پانکراس را شرح دهد.
 تکنیک های مناسب جهت انجام بررسی و شناخت فیزیکی کبد، کیسه صفرا و پانکراس را مشخص نماید.
 علائم بالینی و معاینات فیزیکی در بیماران مبتلا به اختلالات فوق را بیان کند.
۱۸. تستهای تشخیصی متداول در تشخیص اختلالات کبدی را توضیح دهد.
۱۹. علل، علائم، تشخیص، اقدامات درمانی اختلالات کبدی از جمله (انواع هپاتیت، سیروز، واریس مری، ویلسون، ...) را شرح دهد.
 برنامه مراقبتی طبق فرایند پرستاری در بیمار مبتلا به اختلالات کبدی را شرح دهد.
 علل، علائم، نحوه تشخیص و اقدامات درمانی در سرطان کبد را شرح دهد.
۲۰. اقدامات پرستاری بیمار مبتلا به سرطان کبد و بعد از پیوند کبد را شرح دهد.
۲۱. انواع، علل، علائم، تشخیص، درمان اختلالات کیسه صفرا (التهاب حاد، مزمن و سنگ) را توضیح می دهد.
 برنامه مراقبتی بر اساس فرایند پرستاری در اختلالات کیسه صفرا را تدوین می کند.
۲۲. فراگیر ارتباط چشمی برقرار کرده و در بحث های کلاسی و پرسش و پاسخ شرکت می نماید
۲۳. علل، علائم و درمان پانکراتیت حاد و مزمن را بیان نماید.
 از فرایند پرستاری بعنوان چارچوبی در مراقبت از مددجویان مبتلا به پانکراتیت حاد و مزمن استفاده می کند.
۲۴. علل، علائم، تشخیص، تدابیر طبی در سرطان پانکراس را توضیح دهد.
 از فرآیند پرستاری به عنوان چارچوبی برای توضیح دادن نحوه مراقبت از بیماران مبتلا به سرطان پانکراس استفاده نماید.
۲۵. فراگیر ارتباط چشمی برقرار کرده و در بحث های کلاسی و پرسش و پاسخ شرکت می نماید

شیوه‌های تدریس:

☐ سخنرانی	☐ سخنرانی برنامه ریزی شده	☐ پرسش و پاسخ
☐ بحث گروهی	☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)	☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- سایر موارد:

وظایف و تکالیف دانشجوی:

- حضور فعال در کلاس
- مشارکت در بحث و پرسش و پاسخ گروهی
- مطالعه قبل تدریس در کلاس

قوانین و مقررات کلاس:

- حضور منظم در کلاس
- خاموش بودن موبایل
- رعایت سکوت در کلاس

وسایل آموزشی:

- وایت برد ویدئو پروژکتور کامپیوتر سامانه مدیریت یادگیری وب سرویس کلاس آنلاین
سامانه آزمون مجازی فرادید سایر موارد (لطفاً نام ببرید):

نحوه ارزشیابی دانشجو و سهم هر کدام از فعالیت‌های مختلف دانشجو:

ردیف	فعالیت	نمره از بیست
۱	انجام تکالیف در سامانه سمالایو در زمان مقرر	۱
۲	آزمون‌های کلاسی در جلسات مقرر	۳
۳	حضور در کلاس‌ها	۱
۴	آزمون میان ترم	۵
۵	امتحان پایان ترم	۱۰

نوع آزمون

- تشریحی پاسخ کوتاه چندگزینه‌ای جور کردنی صحیح- غلط

منابع پیشنهادی برای مطالعه: (لطفاً نام ببرید):

منابع فارسی:

- ✓ ۱- برونر و سودارث (۲۰۲۲) درد، **آب و الکترولیت**، شوک، سرطان (جلد دوم برند انتشارات اندیشه رفیع، سحر دباغی، ندا ثنایی، زهرا هادیان جزی، سحر خوش کشت
- ✓ ۲- برونر و سودارث ۲۰۲۲ - پرستاری داخلی جراحی **گوارش** (جلد ۹- انتشارات جامعه نگر- مریم عالیخانی و دکتر ناهید دهقان نیری)

توضیحات مهم:

کلاس به صورت حضوری برگزار میگردد.

جدول زمان بندی آموزشی				
ردیف	تاریخ	جلسه	عنوان جلسه	مدرس
۱	۱۴۰۳/۱۱/۲۴	اول	معارفه، ارائه طرح درس، مفاهیم بنیادی و هموستاتیک آب و الکتروولایت ها کمبود و افزایش حجم مایعات	آقای رضا باجلانی
۲	۱۴۰۳/۱۲/۱	دوم	اختلال تعادل سدیم و پتاسیم	
۳	۱۴۰۳/۱۲/۰۸	سوم	اختلال تعادل کلسیم و منیزیم	
۴	۱۴۰۳/۱۲/۱۵	چهارم	اختلال تعادل فسفر و کلراید / کوییز جلسات ۱ تا ۳	
۵	۱۴۰۴/۱۲/۲۲	پنجم	اختلال تعادل اسید و باز	
۶	۱۴۰۴/۰۱/۲۰	ششم	مروری بر فیزیولوژی و آناتومی سیستم گوارشی و تستهای تشخیصی / کوییز دو جلسه ۴ و ۵	
۷	۱۴۰۴/۰۱/۲۷	هفتم	سوء تغذیه و انواع روشهای تغذیه ای و فرایند پرستاری مربوطه	
۸	۱۴۰۴/۰۲/۰۳	هشتم	تظاهرات بالینی، پاتوفیزیولوژی و درمانهای طبی و جراحی مددجویان مبتلا به اختلالات مری (دیسفاژی، آشالازی، ریفالکس، فتق، کانسر مری، صدمات شیمیایی و فیزیکی مری) و ساماندهی مراقبت از این بیماران	
۹	۱۴۰۴/۰۲/۱۰	نهم	تظاهرات بالینی، پاتوفیزیولوژی و درمانهای طبی و جراحی مددجویان مبتلا به اختلالات معده (گاستریت، زخم پپتیک و کانسر معده) و ساماندهی مراقبت از این بیماران	
۱۰	۱۴۰۴/۰۲/۱۷	دهم	تظاهرات بالینی، پاتوفیزیولوژی و درمانهای طبی و جراحی مددجویان مبتلا به اختلالات روده کوچک و بزرگ (اسهال، یبوست، اختلالات حاد التهابی روده) و ساماندهی مراقبت از این بیماران / کوییز جلسات ۶ تا ۹	
۱۱	۱۴۰۴/۰۲/۲۴	یازدهم	تظاهرات بالینی، پاتوفیزیولوژی و درمانهای طبی و جراحی مددجویان مبتلا به اختلالات روده بزرگ (اختلالات مزمن التهابی روده، انسداد روده و کانسر های روده) و ساماندهی مراقبت از این بیماران	
۱۲	۱۴۰۴/۰۲/۳۱	دوازدهم	تظاهرات بالینی، پاتوفیزیولوژی و درمانهای طبی و جراحی مددجویان مبتلا به اختلالات آنورکتال فیشر، (فیستول آنال، هموروئید، پیلونیدال و کیست) و ساماندهی مراقبت از این بیماران	
۱۳	۱۴۰۴/۰۳/۰۷	سیزدهم	ساماندهی مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات کبد (سرطان، آبسه کبد، پیوند کبد، آمیلوئیدوزیس و ویلسون)	
۱۴	۱۴۰۴/۰۳/۲۱	چهاردهم	ساماندهی مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات کیسه صفرا / کوییز چهار جلسه ۱۰ تا ۱۳	
۱۵	۱۴۰۴/۰۳/۲۸	پانزدهم	ساماندهی مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات پانکراس	